

Forord

Nasjonal forskerskole for lærerutdanning (NAFOL) er stolt over å publisere den tredje NAFOL-boken.¹ Den første ble publisert i 2012, *Teacher Education Research Between National Identity and Global Trends*, og den andre boken ble publisert i 2014 med tittelen *En gang lærer, alltid lærer? Once a Teacher, Always a Teacher?* Vår tredje bok har fått tittelen *Where are we? Where do we want to go? What do we want to do next? International and Norwegian Teacher Education Research*.

I likhet med de tidligere NAFOL-bøkene er også dette en antologi av artikler skrevet i etterkant av presentasjoner på en NAFOL-konferanse. Artiklene i denne boken ble presentert på den fjerde NAFOL-konferansen. Konferansen ble arrangert i oktober 2016 i Kristiansand i samarbeid med Universitetet i Agder. Konferansen hadde nasjonale og internasjonale hovedtalere og artikkelpresentasjoner av norske og internasjonale ph.d.-studenter.

I etterkant av konferansen inviterte NAFOL alle som hadde presentert på konferansen til å sende inn et artikkelabstrakt på 1000 ord, som ble fagfelle-vurdert. Forfatterne av de utvalgte abstraktene ble deretter invitert til å skrive en full artikkel, som også ble fagfelle-vurdert av nye fagfeller. Utvalgte artikler er revidert i tråd med fagfellekommentarene, og det er resultatet av en grundig vurderingsprosess som blir presentert i denne boken.

Boken har et internasjonalt preg, og mesteparten av artiklene er skrevet på engelsk. Dette er gjort med bakgrunn i et av NAFOLs mål: å internasjonalisere norsk lærerutdanning ved å presentere internasjonal kunnskap, og å motivere norske unge forskere til å gjøre kunnskapen sin tilgjengelig for et internasjonalt publikum.

Boken er delt inn i tre deler.

1 Alle artiklene i denne boken er gjennomgått fagfelle-vurdering i henhold til kriterier for vitenskapelig publisering.

DEL 1

Den første delen består av tre artikler, hvorav den første artikkelen av Kim-Daniel Vattøy og Kari Smith er en studie av NAFOLs innflytelse på lærerutdanningen på NAFOLs nettverksinstitusjoner og på lærerutdannere som har vært NAFOL-studenter. Artikkelen bygger på data samlet inn ved NAFOLs egen-vurdering høsten 2015. De andre artiklene i del 1 er skrevet av konferansens hovedtalere, professor Frances Rust fra New York University i USA og professor Tina Seidel og hennes team fra Tyskland. Rust's artikkel, «Wrestling with Complexity: The Work of Teacher Educators in Uncertain Times», diskuterer, fra et internasjonalt perspektiv, kompleksiteten rollen som lærerutdanner innebærer i en tid da utdanningssystem blir mer og mer preget av å være politisk kontrollert. Rust snakker om å ta til seg kompleksiteten og se mulighetene i den, i stedet for å forenkle lærerutdannerens rolle og ansvar gjennom styring og krav om målbare resultater. Den tredje artikkelen har flere forfattere fra forskergruppen til Tina Seidel, og førsteforfatter er Maralena Pielmeier. Alle forfatterne kommer fra Technical University of Munich (TUM), School of Education. Artikkelen har tittelen «Fostering Dialogic Teaching – The 'Dialogic Video Cycle' as a video-based professional development programme to enhance classroom discourse». Forfatterne presenterer forskning på hvordan videoopptak fra undervisningen kan brukes som et profesjonelt utviklingsverktøy for lærere for å styrke klasseromsdialogen.

DEL 2

Den andre delen av boken består av artikler fra NAFOL-studenter og internasjonale ph.d.-studenter som kommer fra ulike kontekster, et vidt spektrum av emner og temaer, og fra ulike land: Norge, Island og Seychellene. Svava Björg Mörk fra University of Iceland skriver om det tredje rommet, møtepunktet mellom praksis og teori, i den islandske barnehagelærerutdanningen fra et historisk perspektiv. Andre artikler om barnehagen og barnehagelærerutdanningen er Kathrin Olsen og Abigail Croydons artikkel om støtten til barn med autisme i barnehagen. Justin Zelime, sammen med Mats Deutschmann fra Umeå universitet, presenterer forskning på språkundervisningen på Seychellene, som har en sammensatt språksituasjon. Tilbake i Norge så skriver Gro Løken, Ratib Lekhal og Peder Haug om kjønnsforskjeller i spesialundervisningen i grunnskolen, og overraskende

nok så fant de små eller ingen forskjeller. Fra spesialundervisning til kroppsøving, i sitt bidrag påpeker Svein Olav Ulstad at når elevene får økt støtte til å være selvstendige og ta egne valg, øker prestasjonene og motivasjonen for faget. Det to siste artiklene i del 2 handler om lærerstudenter og skoleledere. Øystein Kvinge omtaler det kjente praksis–teori-gapet fra en ny innfallsvinkel ved å undersøke hvordan lærerstudenter forstår lærerens profesjonskunnskap, og hvordan studentene opplever at den kommer til syne i lærerutdanningen. I den siste artikkelen i del 2 argumenterer Pia Hagerup for at kunstbaserte metoder kan styrke de praktiske læringsprosessene hos deltakerne på rektorutdanningen. Del 2 gir et bredt og internasjonalt bilde av aktuelle og spennende temaer i lærerutdanningsforskningen per i dag.

DEL 3

Den siste delen av boken har bare én artikkel, en invitert artikkel fra NAFOLs første leder, professor emerita Anna-Lena Østern. Hun har analysert NAFOL-studentenes prosjekter, og har skrevet en review-artikkel om tematikken i NAFOL-prosjektene. Det er med stolthet og takknemlighet overfor Anna-Lena at artikkelen hennes er avslutningsartikkelen i antologien.

Jeg vil gjerne takke alle fagfellene for støtte, dedikert lesning og profesjonell tilbakemelding på artiklene gjennom hele prosessen. Takk til Anna Synnøve Hovstein og Monika S. Nyhagen for uvurderlig hjelp med de administrative sider i arbeidet med boken. Takk til Fagbokforlaget for profesjonelt samarbeid gjennom hele prosessen, og ikke minst, takk til alle bidragsyterne. Uten dere ville vi ikke hatt noen bok.

Jeg ønsker leserne god lesning.

Kari Smith (redaktør), daglig leder av NAFOL